

Multiosaaja

On haastavaa nimetä Suomen kaikkien aikojen merkittävin pöytätennisvaikuttaja. (Gösta Lennart) Torkel Grefberg (1934–2001) on varmuudella kandidaatti parhaasta päästä. Monipuolisuudessaan hän on ainakin oman aikakautensa laji-ihmisille ylittämätön.

”Greffe” syntyi Porvoossa ja hankki ensimmäiset pöytätenniskokemuksensa Finnbyn nuorisotalolla 1940–50-lukujen vaihteessa. Myöhemmin uraan mahtuivat ikämiesten kaksinpelin SM-kulta sekä pelit Maratonin mestaruussarjajoukkueessa. Jo nuorena miehenä pääkaupunkiseudulle muuttanut Greffe teki työuransa lähes yksinomaan AGA:lle, jota hän palveli 40 vuotta.

Greffen pöytätennissaavutuksia arvioidessa valmennus-, sääntö- ja kilpailusektori ajavat oman peliuran ohi. Valmennuksen kirkkain helmi on omien tyttärien Sonjan ja Monican saavuttama MM-kilpailujen joukkuekisan 13. sija. Maailmallakin puhuttiin 1980-luvun alkupuolella naispöytätenniksen ”suomalaisesta suunnasta”, jonka taustalla Greffe oli avainhenkilö. Kuitenkaan hän ei keskittynyt vain omiin tyttäriinsä, vaan jakoi asiantuntemustaan auliisti myös kaikille muille.

Valmennuksen ohella Greffe mielti ja toteutti väsymättä kilpailumääräyksiensä hienosäätöä, rankinglistoja ja sarjajärjestelmiä. Hänen ansiostaan Suomi oli kilpailu- ja sarjajärjestelmissä aikaansa edellä, vaikka esimerkiksi Ruotsista saatiin toki apua. Vastaavat arvontamallit, sijoitusten määräytymiskriteerit ja monet muut linjaukset tulivat kansainväliseen pöytätennikseen vasta vuosia myöhemmin. Asiantuntevampaa liittohallituksen jäsentä ja kilpailuvaliokunnan puheenjohtajaa on vaikea kuvitella.

Sarjoja ja rankinglistoja Greffe urakoi sekä työ- että vapaa-aikanaan. Kuuluisa ”plusmiinusvihko” kertoi välittömästi, kuinka kukin pelaaja oli kauttaan pelannut. Musta salkku sisälsi myös korttipakan, jolla pienempien kisojen arvonta valmistui hetkessä. Suuremmissa tapahtumissa, kuten Finlandia Openissa tai vuoden Veteraanien MM-kilpailuissa 1984, Greffe saattoi tehdä arvontoja kirjaimellisesti läpi yön. Monipuoliseen uraan mahtuu myös lehtimiestoiminta, sillä hän avusti pingisasioissa Hufvudstadsbladetia vuosikausia.

Torkel Grefberg oli penkkiurheilija henkeen ja vereen. Kaikki urheilu kiinnosti. Pöytätenniksen lisäksi erityisesti pyöräily, jalkapallo, hiihto ja yleisurheilu olivat lähellä hänen sydäntään. Innokas kortinpelaaja oli myös mestariluokan keilaaja - yhden sarjan ennätys 300 - ja maan eturivin minigolfaaja.

Esko Heikkinen